

เชียงใหม่สัตวแพทยสาร 2549;4(1):73-74.

ปกิณกะ

ปริศนารังสีวินิจฉัย

อดิกันต์ ทองทาบ

สาขาวิชาคลินิกสัตว์เล็ก, คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติสัตว์ป่วย

สุนัขพันธุ์ Miniature pincher เพศเมีย อายุ 6 ปี มาพบสัตวแพทย์ด้วยปัญหาขาหน้าขวาไม่ลงรับน้ำหนัก จากการตรวจร่างกายเพิ่มเติมพบเนื้อเยื่อที่อยู่บริเวณกระดูก Radius-Ulna (ของขาหน้าขวา) ตำแหน่ง Mid-shaft มีอาการ

บวม สัตว์แสดงอาการเจ็บเมื่อคลำตรวจบริเวณดังกล่าว และจากการซักประวัติเพิ่มเติมพบว่าเมื่อ 2 ปีที่แล้วสุนัข ถูกรถชน ขาหน้าขวาหักและได้รับการรักษาโดยการใส่ Intramedullary pin (IM pin)

ภาพเอกซเรย์ เป็นภาพตำแหน่งขาหน้าขวา ในท่า Lateral view

ติดต่อขอสำเนาบทความได้ที่: อดิกันต์ ทองทาบ, สาขาวิชาคลินิกสัตว์เล็ก คณะสัตวแพทยศาสตร์ ต.แม่เหียะ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50100; E-mail:attvet62@hotmail.com

ได้รับบทความวันที่ 26 ธันวาคม 2548

คำถาม

ข้อ 1. ท่านสามารถอ่าน แปลผล จากภาพเอกซเรย์ และวินิจฉัยว่าสุนัขตัวนี้ป่วยเป็นอะไร

ข้อ 2. มีวิธีการใดที่จะช่วยในการวินิจฉัยเพิ่มเติม

คำตอบ

ข้อ 1. จากภาพเอกซเรย์จะอยู่ที่ตำแหน่ง diaphysis ของกระดูก ulna โดยลักษณะขอบเขตของกระดูกไม่ชัดเจน พบการสลายตัวของกระดูกที่ตำแหน่งของกระดูก พบการรวมของเนื้อเยื่อที่อยู่รอบๆ วิธีการดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าตำแหน่งของ IM pin ที่กระดูก radius อยู่ผิดตำแหน่ง โดยที่ส่วนปลายด้านหนึ่งของ IM pin เข้าไปอยู่ในข้อต่อ carpus (carpal joint) ข้อมูลที่ได้จากการอ่านภาพเอกซเรย์ทำให้วินิจฉัยได้ว่าสุนัขตัวนี้อาจเกิดมะเร็งของกระดูก (malignant bone neoplasia; osteosarcoma) หรืออาจเกิดการอักเสบของไขกระดูก และกระดูกแบบเรื้อรัง (Chronic osteomyelitis)

ข้อ 2. การตรวจวินิจฉัยนั้นมีหลายประเภทที่จะช่วยยืนยันความผิดปกติที่เกิดขึ้น ตั้งแต่การซักประวัติเพื่อประเมินสาเหตุของความผิดปกติที่เกิดขึ้น (การได้รับบาดเจ็บ การหักของกระดูกก่อนหน้านี้; การหักแบบทะลุผ่านผิวหนัง ออกมา (open fracture) เป็นต้น) ลักษณะอาการที่สัตว์แสดงออกมา (การเกิดภาวะขาเจ็บ;

lameness และ/หรือเกิดการบวมบริเวณเป็นการ เป็นต้น) รวมถึงการตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจทางภาพถ่ายรังสี และการตรวจทางห้องปฏิบัติการ อาทิการตรวจทางด้านโลหิตวิทยา การตรวจด้านเซลล์วิทยาวินิจฉัย (diagnostic cytology) และจุลกายวิภาคศาสตร์ของเนื้อเยื่อที่เป็นโรค (histopathology) ซึ่งในรายงานสัตว์ป่วยนี้ นอกจากการถ่ายภาพรังสีเพื่อการตรวจวินิจฉัยแล้ว ยังทำการเก็บตัวอย่างเซลล์ และชิ้นเนื้อตรงรอยโรคบริเวณกระดูก Radius-Ulna (ของขาหน้าขวา) ไปตรวจทางด้านพยาธิวิทยา ผลการตรวจตัวอย่างเซลล์ และชิ้นเนื้อพบว่า เป็นมะเร็งของกระดูก (Malignant bone neoplasia; Osteosarcoma)

บรรณานุกรม

1. Birchard SJ, Sherding RG. Saunders manual of small animal practice. 2nd ed. Philadelphia: Saunders, 1999. p. 1213-7.
2. Morrison WB. Cancer in dogs and cats: medical and surgical management. Philadelphia: Williams & Wilkins, 1998. p. 642-4.
3. Owens JM, Biery DN. Radiographic interpretation for the small animal clinician. 2nd ed. Philadelphia: Williams & Wilkins, 1998. p. 27-55.
4. Withrow SJ, MacEwen EG. Small animal clinical oncology. 3rd ed. Philadelphia: Saunders, 2001:378-401.